

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019–2021 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
PRIEMONIŲ PLANO VYKDYMO 2020 METAIS ATASKAITA**

2021 m. vasario 15 d. Nr. T2-67

Pirmasis programos tikslas – atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas korupcijai pasireikšti savivaldybės institucijose ir įstaigose ir jas šalinti

Tikslo rezultato kriterijai:

1. Parengtas ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašas, kuriuo vadovaujantis bus atliekamas korupcijos pasireiškimo įvertinimas bei rengiama išvada;
2. Įvertinta situacija Panevėžio rajono savivaldybėje biudžetinių, viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) ir (ar) savivaldybės kontroliuojamų įmonių (toliau – savivaldybės įstaiga) veiklos srityse, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo rizika, ir parengtos išvados;
3. Nustatyti bendrą darbuotojų požiūrį į korupciją, įvertinti, kiek plačiai paplitęs korupcijos reiškinys įstaigose ir įmonėse;
4. Nustatyta Savivaldybės administracijos skyrių vedėjams bei seniūnams pareiga ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėti pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijas.
5. Atliktas korupcijos rizikos valdymo vertinimas.

1.1. Pirmas pirmojo tikslo uždavinys – užtikrinti efektyvų korupcijos rizikos valdymą

Eil. Nr.	Priemonė	Vykdytojas (-ai)	Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai	Informacija apie priemonės vykdymą
1.1.1.	Parengti ir patvirtinti Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašą	Savivaldybės administracijos direktorius	Parengtas ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašas. Šiuo aprašu privalės vadovautis darbo grupė atlikdama korupcijos pasireiškimo įvertinimą, rengianti išvados dėl korupcijos tikimybės pasireiškimo projektą.	Priemonė įvykdyta 2019 metais. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašas skelbiamas viešai savivaldybės svetainėje (skiltyje „Korupcijos prevencija“, nuorodoje „Korupcijos pasireiškimo tikimybė“ https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2020/06/20200220A117.pdf).
1.1.2.	Atlikti korupcijos rizikos valdymo vertinimą Savivaldybės įstaigoje	Centralizuotas vidaus audito skyrius	Atliktų korupcijos rizikos valdymo vertinimų skaičius (ne mažiau kaip vienas vertinimas iki nurodytų	Centralizuoto vidaus audito skyriuje ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo atliktas korupcijos rizikos valdymo vertinimas. Numatytas antras priemonės vykdymo

			įvykdymo terminų pabaigos).	terminas nesuėjęs (numatytas iki 2021 m. spalio 1 d.).
1.1.3.	Nustatyta tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį savivaldybės įstaigoje ar įmonėje pareigas, numatytas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje. Aktualizuoti savivaldybės interneto svetainėje pareigų, kurias siekiantys eiti arba einantys asmenys privalomai tikrinami kreipiantis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, sąrašai	Personalo administravimo skyrius	Korupcijos tikimybės sumažėjimas priimant į įstaigą nepriekaištingos reputacijos asmenis. Savivaldybės interneto svetainėje aktualizuojami pareigų, kurias siekiantys eiti arba einantys asmenys privalomai tikrinami kreipiantis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, sąrašai. Kreiptasi dėl visų asmenų, siekusių eiti pareigas, kai kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą informacijos yra privaloma (100 proc.), kreipimūsi skaičius.	Siekiant įvertinti asmens patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos pateikimo kreiptasi dėl 6 asmenų (dėl Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo, dėl 4 biudžetinių įstaigų vadovų bei vieno seniūno), siekiančių užimti pareigas. Visais atvejais gauta informacija, jog asmenys, siekiantys užimti šias pareigas, yra nepriekaištingos reputacijos. Tiek pareigų, kurias siekiantys eiti arba einantys asmenys privalomai tikrinami kreipiantis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, sąrašai, tiek keleto metų apibendrinta informacija apie asmenis, dėl kurių kreiptasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą skelbiama svetainėje, nuorodoje „Korupcijos prevencija“ (https://www.panrs.lt/korupcijos-prevencija/informacijos-apie-asmenis-surinkimas/).
1.1.4.	Įgyvendinant Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, sudaromos sąlygos bet kada Savivaldybės administracijos darbuotojams peržiūrėti pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijose (Privačių interesų deklaravimo sistemoje – IDIS) pateiktą informaciją	Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas darbuotojas, skyrių vedėjai, seniūnai	Savivaldybės darbuotojų, susipažinusių su visų pavaldžių darbuotojų, privačių interesų deklaracijomis, skaičius (100 proc.).	Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pakeitimams visos privačių interesų deklaracijos tapo viešos ir su jomis bet kuriuo metu galima susipažinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) puslapyje (atnaujinta nuoroda: https://pinreg.vtek.lt/app/). Pažymėtina, kad nuo 2021 m. sausio 3 d. VTEK iniciatyva paleidus naują privačių interesų deklaravimo platformą, visi, kurie turi pareigą deklaruoti privačius interesus, privalo užpildyti naujoje sistemoje (PINREG) privačių interesų deklaracijas (nuoroda: https://pinreg.vtek.lt/app/teikti-deklaracija) iki 2021 m. kovo 1 d.
1.1.5.	Vykdyti visuomenės nuomonės	Antikorupcijos	Apklaustų respondentų ir įvykdytų	Spalio mėnesį vykdyta apklausa gyventojams, pateikiant

	apklausas antikorupcinėmis temomis Savivaldybės interneto svetainėje ar tiesiogiai respondentams pateikiant pildyti anonimines anketas	komisija, Kanceliarijos skyrius, Informacinių technologijų skyrius	apklausų skaičius. Palyginimas ankstesniais metais.	pildyti anoniminę apklausą „Panevėžio rajono savivaldybės 2020 m. korupcijos lygio nustatymo anketa“ (nuoroda į anketą: https://apklausa.lt/f/anonimine-apklausa-panevezio-rajono-savivaldybes-2020-m-korupcijos-lygio-nu-1r26xwm/answers/new.fullpage). Dalyvauti vykdomoje apklausoje gyventojai buvo kviečiami informuojant Savivaldybės svetainėje. Apklausoje dalyvavo 21 gyventojas. Palyginus su ankstesniais metais vykdyta gyventojų apklausa, praėjusiais metais apklausoje dalyvavo 23,53 proc. daugiau dalyvių nei 2019 m. Didžioji dalis gyventojų, kaip ir dalyvavusių 2019 metų apklausoje, netoleruoja korupcijos ir yra patenkinti darbuotojų, su kuriais teko bendrauti, elgesiu. Be to, didžiąjai daliai gyventojų asmeniškai neteko susidurti su korupcija.
1.2. Antras pirmojo tikslo uždavinys – efektyviai organizuoti asmenų, atsakingų už korupcijos prevenciją, veiklą.				
1.2.1.	Paskirti asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją, kuriam pavedama atlikti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo įgyvendinimo funkciją ¹	Savivaldybės administracijos direktorius, Savivaldybės įstaigų, įmonių vadovai	Savivaldybės įstaigose, įmonėse paskirti asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolės funkcijų vykdymą. Informacija apie atsakingą asmenį skelbiama ir atnaujinama savivaldybės įstaigos, įmonės interneto svetainėje.	Informacija apie įstaigose atsakingus asmenis skelbiama, atnaujinama (tikslinama) bei viešinama savivaldybės svetainėje skiltyje Korupcijos prevencija“ nuorodoje „Aktuali informacija apie korupciją ir jos prevenciją“ (nuoroda: https://www.panrs.lt/korupcijos-prevencija/aktuali-informacija-apie-korupcija-ir-jos-prevencija/).

¹ Padalinių ir asmenų, savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklą ir bendradarbiavimą, įskaitant bendradarbiavimą su kitomis valstybės institucijomis ir įstaigomis reglamentuoja Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“ (nuoroda <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.BC48C6C9AEF4>).

1.2.2.	Organizuoti asmenų, atsakingų už korupcijos prevenciją, kvalifikacijos tobulinimą.	Savivaldybės įstaigos, įmonės vadovas	Savivaldybės įstaigose, įmonėse asmenų, atsakingų už korupcijos prevenciją, supažindinimas su antikorupcinės aplinkos kūrimu bei korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimu įstaigoje ar įmonėje. Mokymų tema, dalyvių skaičius.	Atsižvelgiant į ekstremalios situacijos bei karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje 2020 m. galiojimą, mokymai planuojami 2021 metais.
1.3. Trečias pirmojo tikslo uždavinys – nustatyti įstaigose, įmonėse dirbančių asmenų atsparumą (toleranciją) korupcijai				
1.3.1.	Nustatyti darbuotojų toleranciją korupcijai ²	Kanceliarijos skyrius, Savivaldybės įstaigos, įmonės vadovas	Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės įstaigose, įmonėse nustatytas tolerancijos korupcijai lygis. Pagal kasmet gautus duomenis, bus vertinama ar didės netoleruojančių korupciją darbuotojų skaičius.	Spalio mėn. Savivaldybės administracijoje darbuotojai dalyvavo anoniminėje apklausoje „2020 m. Panevėžio rajono savivaldybės administracijos darbuotojų korupcijos lygio nustatymo anketa“. Internetu užpildytos 65 anketos (2019 m. tokioje apklausoje dalyvavo 71 darbuotojas). Taigi dalyvių skaičius tik nežymiai sumažėjo. Didžioji dalis darbuotojų (87,7 proc.) buvo girdėję apie savivaldybėje vykdomas korupcijos prevencijos priemones. Daugiau nei pusė darbuotojų (60 proc. pildžiusių anketą) ateityje susidūrę su korupcijos apraiškomis darbe apie tai praneštų, šis rodiklis lyginant su dar ankstesniais metais nežymiai didėja (+4 proc.). Didžioji dalis darbuotojų (84,6 proc.) žino, į ką kreiptis, norint pranešti apie korupciją, šis skaičius taipogi nežymiai didėja (+3 proc.). Į klausimą: „Ar yra buvę situacijų, kai Jums ar Jūsų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvote kitaip darbe susidūrę su korupcija?“ du (2019 m. buvo tik vienas) apklaustieji atsakė teigiamai, o visi 97 proc. darbuotojų atsakė, kad nėra buvę tokių situacijų. Įvertinus apklausos rezultatus, darytina išvada, jog darbuotojų korupcijos toleravimo lygis yra gana žemas, o korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimo galimybė Savivaldybės administracijoje (apklaustųjų nuomone) yra minimali (nuoroda į anketą:

² Pavyzdiniai anketų klausimai dėl viešojo sektoriaus personalo tolerancijos korupcijai pateikti Antikorupcijos aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove 137–140 p. (nuoroda https://www.stt.lt/documents/avv_viesajam_sektoriui/AAV_viesajam_2018_09_05_viesinimui_PDF_2_LT.pdf).

				https://apklausa.lt/f/anonimine-apklausa-2020-m-panevezio-rajono-savivaldybes-administracijos-da-kw98wfp/answers/new.fullpage)
2. Antrasis programos tikslas – diegti skaidraus ir sąžiningo elgesio standartus, siekti didesnio sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei, užtikrinti efektyvų kontrolės mechanizmą Panevėžio rajono savivaldybės institucijų veiklos srityse				
Tikslo rezultato kriterijai: 1. Sukurta vietos savivaldos skaidraus ir sąžiningo elgesio sistema. 2. Užtikrintas nuoseklus, sklandus ir veiksmingas korupcijos rizikos valdymas. 3. Sumažėjusi korupcijos tikimybė rengiant teisės aktus, sistemingai ir visapusiškai vertinant korupcijos pasireiškimo galimybes.				
2.1. Pirmas antrojo tikslo uždavinys – nustatyti etikos principus, elgesio taisykles, kaip Savivaldybės administracijos darbuotojas turėtų pasielgti abejotinoje situacijoje				
2.1.1.	Parengti elgesio kodeksą ar kitą panašaus pobūdžio teisės aktą	Personalo administravimo skyrius, Kanceliarijos skyrius, Etikos komisija	Parengtas teisės aktas, reglamentuojantis darbuotojų elgesio principus, kurių privaloma laikytis vykdant teisės aktų nustatytas pareigas ir funkcijas bei teikiant administracines paslaugas, kurti kūrybingą ir geranorišką aplinką, ugdyti bendradarbiavimu ir tarpusavio supratimu paremtus santykius, didinti visuomenės pasitikėjimą viešojo sektoriaus atstovais, gerinti viešojo administravimo kokybę	Suderinus ir apsvarsčius Panevėžio rajono savivaldybės etikos komisijos posėdyje, parengtas Panevėžio rajono savivaldybės administracijos darbuotojų etikos kodeksas ir patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-380. Skelbiamas viešai savivaldybės svetainėje, Meniu skiltyje „Administracinė informacija“, nuorodoje „Administracijos darbuotojų etikos kodeksas“ (nuoroda: https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2021/02/20200710_A-380.pdf).
2.2. Antras antrojo tikslo uždavinys – organizuoti viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą				
2.2.1.	Skelbti interneto svetainėje informaciją apie savivaldybės tarybos narių nusišalinimus nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, vykdant jiems pavestas užduotis, kad būtų išvengta viešųjų ir privačių interesų konflikto	Personalo administravimo skyrius, Etikos komisija	Bus išvengta interesų konflikto, padidės visuomenės pasitikėjimas savivaldybės institucijomis. Kartą per pusmetį parengta apibendrinta informacija apie Panevėžio rajono savivaldybės tarybos narių nusišalinimo atvejus	Savivaldybės svetainėje nuolat atnaujinama informacija apie Mero ar Tarybos narių pareikštų nusišalinimų nepriėmimą. Parengta apibendrinta informacija kas pusmetį atnaujinama ir skelbiama savivaldybės svetainėje, meniu skiltyje „Etikos komisija“ (nuoroda: https://www.panrs.lt/etikos-komisija/).

2.2.2.	Užtikrinti, kad pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų darbuotojai, kurie prieš tai pasirašė konfidencialumo pasižadėjimą, Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją ir deklaravo privačius interesus	Viešųjų pirkimų skyrius, Savivaldybės įstaigų, įmonių vadovai	Viešųjų pirkimų procedūrose dalyvauja darbuotojai, pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą, nešališkumo deklaraciją ir deklaravę privačius interesus (100 proc.)	Visi Savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos nariai, pirkimų iniciatoriai ir pirkimų organizatoriai yra pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus, nešališkumo deklaracijas bei deklaravę privačius interesus. Savivaldybės įstaigos apie pareigą deklaruoti privačius interesus yra informuotos.
--------	---	---	--	---

2.3. Trečias antrojo tikslo uždavinys – sumažinti korupcijos pasireiškimo prielaidas.

2.3.1.	Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas	Teisės aktų projektų rengėjai, valstybės tarnautojas, kuriam Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu pavesta vykdyti teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą, Kanceliarijos skyrius Antikorupcijos komisija	Teisės aktų projektų rengėjai teikia vertinti teisės aktų projektus, kuriuos privaloma įvertinti pagal teisės aktų nuostatas ³ . Įvertintų teisės aktų projektų skaičius, palyginimas, kokia dalis (procentais) įvertinta nuo visų Savivaldybėje priimtų norminių aktų skaičiaus (Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų bei Savivaldybės tarybos sprendimų).	Vadovaujantis Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243, 2020 m. antikorupcinio požiūriu įvertinti 34 norminiai teisės aktai, iš jų 32 – Tarybos sprendimai (sudaro 22,54 proc. nuo visų 142 priimtų norminių teisės aktų – Tarybos sprendimų), 2 – Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai (sudaro 2 proc. nuo visų 100 norminių teisės aktų – Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų). Palyginimui 2019 m. antikorupcinio požiūriu įvertinti 24 norminiai teisės aktai, iš jų 22 Tarybos sprendimai bei 2 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai.
--------	--	--	---	--

3. Trečias programos tikslas – supažindinti valstybės tarnyboje dirbančius asmenis, savivaldybės bendruomenę su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms

³ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje numatyta, kokie teisės aktų projektai turi būti vertinami antikorupcinio požiūriu, o teisės akto projekto rengėjas turi įvertinti, ar reikalinga atlikti antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą (nuoroda <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4DBDE27621A2/PGKPxZhHEC>). Teisės aktų projektai vertinami pagal Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“ (nuoroda <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f5fb2df0b02311e39a619f61bf81ad0a>).

Tikslo rezultato kriterijai:				
1. Asmenų, pagal apklausos duomenis teigiančių, kad žino, į ką reikia kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejį, skaičiaus padidėjimas 10 proc.				
2. Užtikrintas Korupcijos prevencijos programos priemonių vykdymo viešumas, informacijos aktualumas.				
3. Asmenų, pagal apklausos duomenis teigiančių, kad žino, kokia atsakomybė gresia už korupcinius nusižengimus, skaičiaus padidėjimas 10 proc.				
4. Asmenų, pagal apklausos duomenis teigiančių, kad praneštų apie korupcijos atvejį, skaičiaus padidėjimas 10 proc.				
3.1. Pirmas trečio tikslo uždavinys – šviesti darbuotojus antikorupcinėmis temomis				
3.1.1.	Organizuoti savivaldybės tarybos narių, savivaldybės administracijos, savivaldybės įstaigų darbuotojų kursus, mokymus, susijusius su antikorupcine veikla	Savivaldybės meras, Personalo administravimo skyrius, įstaigų, įmonių vadovai	Kursuose, mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius, kursų, mokymų valandų skaičius.	Ataskaitiniu laikotarpiu 5 Savivaldybės darbuotojai dalyvavo dvejuose mokymuose korupcijos prevencijos klausimais.
3.2. Antras trečiojo tikslo uždavinys – didinti antikorupcinio švietimo sklaidą ir skatinti savivaldybės bendruomenę įsitraukti į antikorupcinę veiklą.				
3.2.1.	Organizuoti viešas prevencines švietimo veiklas korupcijos tema ⁴	Antikorupcijos komisija, Švietimo, kultūros ir sporto skyrius	Įgyvendinta vieša antikorupcinė veikla.	2020 m. Panevėžio rajono bendrojo ugdymo įstaigose vyko įvairios nuotolinės diskusijos, pamokos (paskaitos), klasių valandėlės antikorupcinėmis temomis, taip pat diskusijos skirtos Tarptautinei antikorupcijos dienai paminėti. Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazijoje ataskaitiniu laikotarpiu organizuota diskusija su 10 kl. mokiniais „Korupcijos samprata“ ir kt. Upytės Antano Belazaro pagrindinėje mokykloje pokalbiai antikorupcine tema integruoti į atskirus ugdymo dalykus 9 kl., 10 kl. mokiniams, rengta komiksų paroda antikorupcine tema ir kt. Pajstrio Juozo Zikaro gimnazija 2020 m. įtraukta į Transparency international „Sąžiningumo mokyklų tinklą“, tapusi nare gimnazija pasirašė sąžiningumo deklaraciją, taip pat gimnazijoje vyko piešinių paroda korupcijos tema, Vaikų teisių apsaugos specialistė vedė paskaitą mokiniams „Vaikų teisės, pareigos, atsakomybės ir

⁴ Pavyzdžiui, organizuoti Tarptautinės antikorupcijos dienos (gruodžio 9 d.) minėjimą, konkursus, viktorinas, į tokią veiklą įtraukiant vietos bendruomenes, ugdytinius ir jų tėvus (atstovus), kitas įstaigas ir pan.

			<p>nuomonės išklausymo svarba“, gruodžio 9 d. paminėta antikorupcijos diena, diskutuojant su mokiniais korupcijos tema, klasės valandėlių metu. Smilgių gimnazijoje vyko IV klasės vadovo valandėlė diskusija „Priemonių prieš korupciją aktyvinimas“, diskusijos 8 kl. temomis: „Visada būname tolerantiški?, „Teisėta ir neteisėta – teisinga ir neteisinga“, „Šeimos vertybės, vertybių prioritetai“, „Ar sunku nemeluoti?“, taip pat antikorupcinio ugdymo programa integruota į lietuvių kalbos pamokas (visose amžiaus grupėse) ir antikorupcijos dienai paminėti tema „Korupcijos žala“ – vyko situacijų aptarimas, diskusijos, miniatiūrų, ketureilių kūrimas, o taip pat pilietiškumo ugdymo pamokos/diskusijos „Pradėk nuo savęs“. Naujamiesčio gimnazijoje vyko: 7-10 klasių valandėlės – diskusija apie korupciją bei kiti renginiai antikorupcinėmis temomis: Gimnazijos bendruomenės fotosesija “Mes už nekorumpuotą Lietuvą“ ; II ir IV klasių diskusija “Senovės lietuviai karžygiai ar plėšikai?“, Videoklipas "Žodžiai sąžinei ir gerumui" (8 klasė); diskusija Antikorupcijos dienai minėti 6 klasėje "Tautiškumo samprata" (gruodžio 10) ir kt. Pažagienių mokykloje-darželyje mokinių sąmoningumas, jų supratimas apie sąžiningumą ugdomas ne tik pamokų metu, bet ir „Antro žingsnio“ programos metu, taip pat klasių valandėlių metu, antikorupcinės temos integruotos į pasaulio pažinimo pamokas. Ir kitose Panevėžio rajono ugdymo įstaigose vyko įvairios diskusijos, klasių valandėlės antikorupcinėmis temomis ir kt.</p> <p>Pažymėtina, kad organizuojant antikorupcinius renginius mokymo įstaigose ugdomas vaikų ir jaunimo nepakantumas korupcijai, supažindinama su korupcijos žala ir galimybėmis pasipriešinti korupcijai.</p>
--	--	--	--